

Forfatter: Kidde, Harald

Titel: Udrag fra Jærnet

Citation: Kidde, Harald: "Jærnet", i Kidde, Harald: *Jærnet*, udg. af Knud Bjarne Gjesing ; Thomas Riis , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, isamarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1990, s. 350. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kidde04ny-shoot-idm140608064583520/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Jærnet

Et Bulder, som styrtede Loft og Vægge, som revnede Gulvet – hujende og skrigende Røster – –

Forvirret tumlede han op.

Salen myldrede af Hoved ved Hoved, Arm ved Arm, af svingende Hænder, pegende Fingre.

Og i Døren ud til Slægternes Trappe og Gårdens Portal mod Yngen stod Noah van Drougge med sit hvide Hoved løftet og ramte sin Marskalk-Stav i Gulvet, mens Munden råbte i det lange Skæg:

»Sancta Lucia! Sancta Lucia! Sol står op! Den nye Dag! Bort, Sancta Lucia, bort!»

Og over ravende Skikkelser, over Ansigter, skoldede eller kalkede af Nattesæde og Svir, over Røgen af Ånde og Sved, over det afspiste Bord, de væltede Flasker og Stole flammede et Brandskær ad Portalen, ad Rudernes Is, en Glød, der fortærede Ansigter og Kroppe, der opløste Stimlen til sorte Pletter og gylden Dunst.

Og gennem Emmen og Emmerne styrtede Sancta Lucia med Håret og Kjolen strømmende efter sig, med Kronens Kærteluer flyvende over Hovedet, med Hænderne i det lange Svøb, som i Aftes, imod Dødsbæreren!

Og smudsige Servietter, Sprøjt fra Vin- og Ølbuteljer, afgangede Kødben – de alt af Ilden halvt fortærede og opløste Skikkelser jog hende under Hyllet:

»Sol står op! Sol står op! Bort, Sancta Lucia, bort! Sol står op! Sol står op! Den nye Dag!»

Og nu – en Kæntren inde i Flammehavet, en Dukken frem af Vragstumper: af strutende Hår, fægtende Kårder, Præstesnipper, Uniformskraver, Slør og nøgne Halse –: de Jagende suget med af den, de jog, af Råbet:

»Sol står op! Sol står op! Bort! Bort! Bort! Sol står op! Sol står op! Den nye Dag!»

Den nye Dag? Hvilken? Drømte han? Var ikke *deres* den sidste, alle Slægters Mål? så han Salomos Slægt, Guds egen, hvis Navn var Fred, på Guro Rysserovas Råd mod den Ovn, hvis Frugt de var? Sancta Lucias Børns mod den Dag, som hun vakte dem til – for at kaste dem i sin Brudgoms Favn, i hans Brand, at mætte den, at øge den til nye Flammer, nye Dage, nye Slægter? Var da ikke deres den sidste, alle Tiders Sum, alle Slægters Mål?

Så han Gud fortære sig selv? Eller – så han én Slægt, ét Døgn, én

Blodsdråbe gennem hans Åre? så han sin Tros Fuldbyrkelse: Menneskene og deres Gud: »Bjærgets, det evige og evigt fortærende? Sancta Lucia – deres, så han hende, ej ved frittende Tællelys, men ved Bryllupets Fakkell! med Tyttebærkransen skredet skævt om Panden, pjaltet og gul, med den nioddede Krone smættet ned i en osende Dyrge, med Brynene hvide af Taig, Kinderne sorte af Sod, Kjortlen smadsket og skjoldet af Mad og Vin, flået og forrevet af hendes Gæsters drukne Næver! Den Kærlighedsløse i Kærligheds Bud: at ofre sig for Altet! »Bjærgets Dronning: det ringe Tjenerinde!

Og i hendes Hæle Starke-Thor – hans Øjnes tindrende Stål, hans Bringes Bælg under den røgsorte Skjorte, hans Smedenæver strøende Vidjekurvenes Saftansbrød under sine Hæle – ikke Træl, men Herre, ikke Følgesvend, men Jæger! Jærnet jagende sin Frugt, Guldet, mod sit Værksted: Døglen!

Og i deres Kølvand bugtunge Oldinge og slangelokkede Møer, med Oksbove som svingende Køller, i Rusens Afisind drivende på hende og ham, deres eget Dragsug! styrtende af himmelvendte Buteljer Olie i den Ild, som hvæste af deres Cab, påskyndende deres og deres Lucias Offerdød!

Og selv sprang Steffan med, mellem Botd- og Dødsfallet, vammel af Lede, svimmel af Gru, lydig af Tro:

O ve, at jeg er med! O Tak, at jeg er med! At jeg må dø som leve for min Tro! O ve, at jeg blev til! men Tak, at jeg skal dø! At jeg skal fries af min Nødtørft i din, o Gud!

Hil dig, Gud, hil! vi kommer, dine sande Troende, at bekræfte vor Tro: at leve og at dø! Vi kommer, om tidligt eller sildigt, om sværd-døde eller strådede, om Davids eller Salomos Slægt! hver Blodets, hver Jærnets Barn – som Blodet til Hjertet, som Jærnet til Magneten! hil dig, o stærkeste Starke!

Som vore Fædre med Suk danser vi med Sang dig i Møde!: at du ikke sveg, at du ikke fornægtede os ved at fornægte dig selv, ikke fristede os til Skånse! ved at skåne os, ikke byttede Jærnet for Guldet!

Tak at du blev os, vor sande Sum: det evige Jeg! Nu ej blot vil, men tør, nej må vi følge dets Lov!

Ti Lyst blev Lov, Egenkærlighed Alkærlighed! Vi, alle Slægters Mål, Guds Middel!

Hvor kunde Moses', hvor Davids Slægt se dig? O Død for Ferne-